

พระราชกำหนด
พันธบัตรออมทรัพย์ในภาวะคับขัน
พุทธศักราช ๒๔๘๘

ในพระบรมราชโองการโดยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๗)
ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๘
เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ ๑๐-เล่ม ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๔

โดยที่เห็นสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยพันธบัตรออมทรัพย์
ในภาวะคับขัน

และโดยที่มีเหตุฉุกเฉิน ซึ่งจะเรียกประชุมสภาผู้แทน
ราษฎรให้ทันทั่วๆไปได้

จึงมีพระบรมราชโองการ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้
โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๒ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้ให้เรียกว่า "พระราช
กำหนดพันธบัตรออมทรัพย์ ในภาวะคับขัน พุทธศักราช
๒๔๙๔"

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกำหนดนี้
"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
พระราชกำหนดนี้

"ธนาคารแห่งประเทศไทย" หมายความว่า รวมตลอดถึง
ตัวแทนของธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘ พระกฤษฎีกาเบกษา เล่ม ๖๒ ตอนที่ ๑๐

มาตรา ๔ ชนบัตรกรณีตราหนึ่งพันบาท บรรดาที่ออก
ใช้อยู่นั้น ให้ถือว่าได้ถอนกลับคืนมาแล้วจากชนบัตรออก
ใช้ และไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

มาตรา ๕ ชนบัตรที่กล่าวในมาตรา ๔ นั้น เมื่อผู้ใดส่ง
มอบต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ภายในระยะเวลาและ
เงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศ ก็ให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
รับไว้เพื่อจดบัญชีแสดงว่า ผู้ส่งมอบนั้นเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์
ในพันธบัตรออมทรัพย์ มีราคาที่ตราไว้เท่ากับจำนวนเงินตาม
ชนบัตรที่ได้ส่งมอบ ทั้งนี้ไม่ต้องมีตราสารใดแทนพันธบัตร
นั้น

มาตรา ๖ การโอนกรรมสิทธิ์ในพันธบัตรออมทรัพย์ ให้
ถือว่าสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ลงบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

มาตรา ๗ การจำนำพันธบัตรออมทรัพย์ ให้ถือว่าสมบูรณ์
ต่อเมื่อได้ลงบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีได้ถอนคืนเงินตามพันธบัตร
ออมทรัพย์ เดิมตามราคาที่ตราไว้ ภายในกำหนดเวลาไม่
เกินสิบสองเดือน นับแต่วันใช้พระราชกำหนดนี้ เมื่อจะ
ได้ถอนคืนในวันใด ให้ประกาศล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรออมทรัพย์
ในอัตราร้อยละหนึ่งต่อปี ดอกเบี้ยนั้นให้จ่ายพร้อมกันกับ
คืนเงิน

มาตรา ๑๐ ผู้มีกรรมสิทธิ์ในพันธบัตรออมทรัพย์ ต้อง
ขอรับชำระคืนเงินและดอกเบี้ย ภายในกำหนดเวลาหนึ่งปี
นับแต่วันถึงกำหนดไถ่ถอนคืนต้นเงิน มิฉะนั้นหมดสิทธิ์ที่
จะรับชำระ

มาตรา ๑๑ ให้มีทุนสำรองพันธบัตรออมทรัพย์รักษาไว้
ในความควบคุมดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย และให้
จ่ายเงินในทุนสำรองเงินตราเป็นจำนวนเท่ากับชนิดที่ถือไว้
ได้ถอนกลับคืน ตามความในมาตรา ๔ สืบ ภายใต้อำนาจของ
พันธบัตรออมทรัพย์

มาตรา ๑๒ ทุนสำรองพันธบัตรออมทรัพย์นั้น ห้ามมิให้
ใช้จ่ายในการใด ๆ เว้นไว้แต่

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะจ่ายในการ
ลงทุนหาผลประโยชน์ หรือจ่ายเป็นค่าจัดการพันธบัตร
ออมทรัพย์

๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๒ ตอนที่ ๑๐

(๒) รัฐมนตรีจะจ่ายเป็นดอกเบี้ยและต้นเงินตาม
พันธบัตรออมทรัพย์

ถ้าทนายฟ้องที่กล่าวแล้วมีเงินไม่พอจ่ายตามข้อ (๒) ให้
รัฐมนตรีมีอำนาจจ่ายเงินคลังให้เท่าจำนวนที่ขาด ถ้ามีเงิน
เหลือจ่าย ก็ให้โอนเงินที่เหลือเป็นรายได้ของรัฐ

มาตรา ๑๓ เมื่อรัฐมนตรีเห็นเป็นการจำเป็นเพื่อรักษา
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ก็ให้มีอำนาจห้ามมิให้
ธนาคารใดจ่ายธนบัตรเป็นการใช้เงินตามเช็ค หรือเป็นการคืน
เงินฝากให้แก่ผู้ฝากหรือบุคคลอื่นใด เป็นจำนวนเกินกว่าที่
รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๔ ผู้ฝากเงินในธนาคารที่กล่าวในมาตรา ๑๓
ถ้ามีหนี้ถึงกำหนดต่อชำระก่อน หรือในระหว่างวันที่
รัฐมนตรีสั่งห้ามการจ่ายธนบัตรตามความในมาตรานั้น ก็ให้
มีสิทธิชำระหนี้ด้วยเช็ค

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการ
ตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ควง อภัยวงศ์

นายกรัฐมนตรี

ตอนที่ ๑๐ เล่ม ๖๒ ราชกิจจานุเบกษา ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

คำแถลงการณ์

ในภาวะคับขันแห่งยามสงครามนี้ รัฐบาลต้องขอความช่วยเหลือร่วมมือจากประชาชนในประการต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อฟื้นฝ่าอุปสรรคให้จางไป เช่นเมื่อเร็วๆ นี้ก็ได้ขอความช่วยเหลือร่วมมือในการประหยัดการแต่งกาย และประชาชนก็ได้สนองตอบและปฏิบัติตามเป็นอย่างดี

การประหยัดเป็นคุณสมบัติที่พึงปรารถนาอย่างยิ่งในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน และเป็นกิจที่พึงกระทำในทุกทางที่จะกระทำได้

บัดนี้ รัฐบาลเห็นสมควรและจำเป็นที่ประชาชนจะออมทรัพย์ของตนไว้ โดยใช้จ่ายเพียงเท่าที่จำเป็น และเก็บออมทรัพย์ที่เหลือไว้ เพื่อความมั่นคงของตนเองและของชาติส่วนรวม จึงได้ประกาศพระราชกำหนดพันธบัตรออมทรัพย์ในภาวะคับขัน พุทธศักราช ๒๕๕๔ โดยจัดให้เปลี่ยนสภาพพันธบัตรระยะกึ่งปีหนึ่งพันบาท เป็นพันธบัตรออมทรัพย์ มีกำหนดได้ถอนคืนภายในสิบสองเดือน และมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละหนึ่งต่อปี

ส. กุมภภาพันธุ์ ๒๔๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๒ ตอนที่ ๑๑

รัฐบาลทราบอยู่ดีว่า ในการกระทำเช่นนี้บางท่านคงจะ
 ได้รับความลำบาก แต่ก็หวังในความสำเร็จของท่าน โดย
 เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม จึงเชื่อมั่นว่า ประชาชนควรจะ
 ให้ความสนับสนุนร่วมมือแก่รัฐบาลในคราวนี้ เพื่อเป็นการ
 ช่วยกันส่งเสริมความมั่นคงของชาติในทางเศรษฐกิจและการ
 เงิน ในภาวะกับขั้นนี้ด้วย

สำนักนายกรัฐมนตรี